

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

κυρία ΣΦΥΡΙΔΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΤΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Όριον φροντιστήριο μέσης εκπαίδευσης

www.orion.edu.gr

A1. Μεταφράσεις

Αυτό το παράδειγμα παρακίνησε κάποιον παπουτσή να μάθει τον ίδιο χαιρετισμό σε (ένα) κοράκι. Για πολύ καιρό κόπιαζε μάταια· κάθε φορά που το πουλί δεν απαντούσε, ο παπουτσή συνήθιζε να λέει: «Έχασα το λάδι και τον κόπο»/ «Κρίμα στον κόπο μου».

Αν όμως ίσως, όπως συμβαίνει συνήθως, πέσουν από την εξουσία, τότε γίνεται κατανοητό πόσο τους έλειπαν οι φίλοι. Αυτό είναι που λένε ότι είπε ο Ταρκύνιος όταν ήταν εξόριστος: «Τότε κατάλαβα ποιους είχα πιστούς φίλους, ποιους άπιστους (φίλους είχα: εννοείται), όταν πια δεν μπορούσα να ανταποδώσω χάρη ούτε στους μεν ούτε στους δε».

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν έμαθε το σχέδιο του άνδρα της για τη δολοφονία του Καίσαρα, ζήτησε ένα μαχαιράκι μανικιουρίστα δήθεν για να κόψει τα νύχια της και με αυτό πληγώθηκε καθώς (της) γλίστρησε δήθεν κατά τύχη. Έπειτα ο Βρούτος, αφού κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρα από τις κραυγές των υπηρετριών, ήρθε για να τη μαλώσει, γιατί - κατά τη γνώμη του - είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα.

Παρατηρήσεις

B1α.

pari

diutius

inopum

haec
quo
neuter
cultelli
ungues
mihi
eius

B1β.

Ea exempla sutores quosdam incitaverunt/incitavere.

B2.

doctu
respondendo
solentium
perdam
faciendus
casuris
sunto
diceremur
fert
referre
interfice
cognoscetis
elaberentur
resecuerit
obiurgavisse

Γ1α.

vocatus: **Postquam** (Brutus) **vocatus est**

Η μετοχή παρακειμένου **vocatus** είναι χρονική και αναλύεται σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο *postquam*. Εκφέρεται με οριστική γιατί η πράξη ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη. Χρησιμοποιείται παρακείμενος γιατί εκφράζει το προτερόχρονο σε σχέση με το ρήμα *venit* που προσδιορίζει.

Γ1β.

Ευθύς Λόγος: “Quos *fidios amicos habui / (habueram)?*”

Γ1γ.

Πλάγιος Λόγος:

Homines dicunt **Porciam**, Bruti **uxorem**, cultellum tonsorium **poposcisse**.

Γ1δ.

“quod **Tarquinius** dixisse **fertur exulans**”

Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου *dixisse* τίθεται σε ονομαστική (**Tarquinius**) επειδή το ειδικό απαρέμφατο εξαρτάται από το προσωπικό παθητικό, λεκτικό ρήμα *fertur* – άρση του λατινισμού του ειδικού απαρεμφάτου.

Η μετοχή *exulans* μετατρέπεται σε ονομαστική (**exulans**) επειδή είναι συνημμένη στο υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου (*Tarquinius*) που έχει τεθεί επίσης σε ονομαστική.

Γ2α.

Id exemplum sutorem quondam **incitat**, ut corvum **doceat** parem salutationem.

Η δευτερεύουσα βουλητική πρόταση εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα επειδή εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (*incitat*: οριστική ενεστώτα). Η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της (συγχρονισμός κύριας – δευτερεύουσας πρότασης), ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων.

Γ2β.

Quodsi forte **caderent**, tum **intellegeretur**: Αντίθεση προς την πραγματικότητα στο παρόν

Quodsi forte **cecidissent**, tum **intellectum esset**: Αντίθεση προς την πραγματικότητα στο παρελθόν

Γ2γ.

ut eam obiurgaret. (δευτερεύουσα τελική πρόταση)

qui eam obiurgaret. (δευτερεύουσα αναφορική-τελική πρόταση)

eam obiurgatum (αιτιατική σουπίνου)

eam obiurgandi causa/gratia (*causa/gratia*+γενική γερουνδίου): υποχρεωτική γερουνδιακή έλξη επειδή το αντικείμενο του γερουνδίου είναι εμπρόθετο με αντικείμενο σε αιτιατική: Με γερουνδιακή έλξη: **eius obiurgandae causa/gratia**